

Ca l'Espinoi

Collsuspina

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Plaça Major, 4
Emplaçament Al nucli urbà, davant de l'Església parroquial

Coordenades:

Latitud: 41.82557
Longitud: 2.17495
UTM Est (X): 431485
UTM Nord (Y): 4630739

Classificació

Número de fitxa 08070 - 110
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: NNSS, 30/3/2006
Número inventari IPAC 22609
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 1610002DG3311S
Autoria de la fitxa Maria del Agua Cortés Elía, OPC Diputació de Barcelona
Data de registre de la fitxa: dl., 03/02/2014 - 01:00

Descripció

Edifici de mitjanes dimensions, de planta rectangular, cobert amb teulada a dues vessants, i amb ràfec de doble filada, amb carener perpendicular a la façana principal que s'obre a llevant. Té planta baixa i dos pisos, amb estructura en pedra vista i cantoneres de pedra ben tallades. La façana principal s'obre a la plaça, presenta estructura simètrica, amb porta principal al mig, d'arc de mig punt de pedra recolzat sobre brancals verticals i amb una inscripció que no és llegible però que possiblement posa ANTON PADROS, i una finestra a cada costat; als pisos hi ha balcó central i finestra a cada costat. El balcó del primer pis tapa una part de l'arc de la porta, ja que es va fer amb posterioritat, i la llinda d'aquesta obertura porta la data 1832. La façana lateral sud s'obre a la plaça, mentre que la nord fa de mitgera amb la casa contigua de can Xarina.

Història

Segons ens indiquen les llandes de la casa, es tracta d'una construcció d'entre els segles XVIII i XIX, però el topònim la relaciona directament amb el mas l'Espinoi que surt nomenat al fogatge de 1553 a la banda de Balenyà. Possiblement les dues cases devien estar relacionades. El nucli urbà de Collsuspina és relativament modern i es va crear al voltant de l'antic hostal (actual can Xarina) a mitjans de segle XVI, al límit dels termes de Tona i Balenyà i al peu del camí ral de Vic a Manresa, o strata francisca (camí de França). L'hostal va ser construït per Salvi Padrós l'any 1550, i poc després s'edifiquen noves cases i l'església de la Mare de Déu dels Socors, construïda entre 1592 i 1600, situada també a la banda del terme de Balenyà (actual església parroquial). El poble va anar creixent, mantenint-se amb unes 10-12 famílies al llarg del segle XVII, constant la construcció d'algunes cases el 1648 i el 1680, algunes a la banda de Tona. El 1680 Francesc Monpar va fer una gran casa al costat de can Xarina que també va fer d'hostal durant dos segles. Al fogatge de 1553 consten 14 famílies al terme, 9 a la banda de Tona i 5 a la de Balenyà. El cens del 1686, dona 23 famílies, 15 a Sant Cugat i 9-10 a la parròquia de Balenyà. Al 1780 Collsuspina tenia 31 cases, 14 de les quals formaven el nucli urbà de la població. Les llandes de les cases del poble indiquen que entre el 1750 i 1790 es feren moltes cases noves. Els seus habitants eren majoritàriament pagesos, només el 1830 hi havia dos paraires, un teixidor i dos ferrers. El 1860 la població era de 64 famílies, i al moment de màxima població hi vivien 454 habitants. El 1910 ja tenia 361 habitants, 86 edificis, dos hostals, una escola mixta i tartana per anar a Vic, segons la Geografia general de Catalunya de Carreras Candi. Actualment hi ha 347 habitants (cens de 2012).

Bibliografia

- Iglésias, J. (1979). El fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Volum I. Barcelona.
- Iglésias, J. (1974). Estadístiques de població de Catalunya el primer vicenni del segle XVIII. 3 vols. Fundació Vives i Casajuana. Barcelona.
- IPAC Generalitat de Catalunya.
- Pladevall, A. (1971). Notícies històriques sobre el terme i parròquia de Collsuspina. Programa de la "Fiesta Mayor de Collsuspina", setembre de 1971.
- Pladevall, A. (1971). Sant Cugat de Gavadons. Programa de la "Fiesta Mayor de Collsuspina", setembre de 1971.
- Pladevall, A. (1990). Tona, mil cent anys d'història. Eumo editorial i Ajuntament de Tona.
- Pladevall, A. (1991). Balenyà, un terme històric. Ajuntament dels Hostalets de Balenyà.

